

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННІ неперервної освіти і туризму
к.е.н., професор Кулаєць М.М.
«1» вересня 2019 року

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

протокол № 15 від 28 травня 2019р.

завідувач кафедри

С.О.Білан

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»

спеціальність 242 «Туризм»

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

розробник: к.і.н., доцент Кравченко Наталія Борисівна

КИЇВ – 2019

1.Опис навчальної дисципліни

ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	24 – «Сфера обслуговування»	
Спеціальність	242 – «Туризм»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	120 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	4 год. 6 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: вивчення основ туристичного краєзнавства, придбання навичок вивчення своєї місцевості, визначення зв'язку туристичного краєзнавства з краєзнавством історичним, географічним, економічним тощо.

Завдання навчальної дисципліни: навчитися застосовувати на практиці науково обґрунтовані методи у рамках певної методології, створювати цілісний «туристичний образ» рідного краю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти компетентностями:

загальними:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності.

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК6. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК7. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді.

ЗК13. Здатність планувати час та управляти ним:

фаховими:

ФК1. Знання та розуміння предметної області своєї професії.

ФК2. Уміння застосовувати фахові знання на практиці.

ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання:

знати:

- основні краєзнавчі ресурси краю;
- теоретичні засади і принципи їх використання;
- основні орієнтири та способи орієнтування на місцевості (за допомогою компаса, карти, місцевих предметів, туристичного маркування);

- особливості вибору туристичних карт для оцінювання туристичної привабливості місцевості;

вміти:

- аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;
- проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття;
- використовувати краєзнавчі ресурси краю для організації та здійснення туристичної діяльності;
- вибирати та планувати туристичні маршрути.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основні засади туристичного краєзнавства.

Тема лекційного заняття 1. Становлення та розвиток краєзнавства в Україні.

Витоки краєзнавства (стихійно-описовий етап за М. Пістуном): найдавніший, античний, середньовічний періоди. Зародження наукового краєзнавства в Україні (цілеспрямовано-описовий етап за М. Пістуном): анкетно-описовий, експедиційний, статистичний періоди (від початку XVIII ст. до середини XIX ст.). Становлення українського краєзнавства (остання третина XIX ст. – початок XX ст.). Організація краєзнавства в Україні (від 20 - 30-х рр. XX ст. до сьогодення). Фундатори національного краєзнавства.

Тема лекційного заняття 2. Особливості розбудови краєзнавства на Західноукраїнських землях.

Специфіка розвитку краєзнавства в Галичині. Витоки галицького краєзнавства - просвітництво і перші хвилі національно-культурного руху в Галичині у кінці XVIII ст. - 10-20-ті рр. XIX ст. Розвиток народознавчого краєзнавства - від "Руської трійці" до виникнення Товариства "Просвіта" (1830-ті - 1868 рр.). Становлення галицького краєзнавства у другій половині XIX ст. - на початку XX ст. - діяльність Товариства "Просвіта", І. Франка та ін. (1868—1914 рр.). Розвиток галицького краєзнавства у міжвоєнний період - 1918-1939 рр. Краєзнавство Галичини в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.). Історія розбудови карпатської туристичної інфраструктури (друга половина XIX ст. - 1939 р.).

Тема лекційного заняття 3. Туристичне краєзнавство України: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади.

Сутність та теоретико-методологічні засади національного краєзнавства, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Об'єкт і предмет туристичного краєзнавства. Функції та методи дослідження національного краєзнавства. Джерела національного краєзнавства. Форми краєзнавства і види організації

краєзнавчого руху.

Тема лекційного заняття 4. Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства.

Зародження і розвиток спеціальної туристичної картографії. Завдання географічної картографії. Історичні аспекти туристичної картографії. Розвиток картографічного забезпечення туризму в Галичині. Сучасний стан туристичної картографії в Україні.

Тема лекційного заняття 5. Туристична карта.

Мета створення, вимоги, що ставляться до туристичної карти. Основні елементи туристичної карти. Види та типи карт, їх використання у краєзнавчих дослідженнях та туристичних мандрівках. Класифікація туристичних карт.

Тема лекційного заняття 6. Легенди туристичної карти.

Три етапи процесу огляду і читання карти. Зміст легенди туристичної карти. Спеціальні умовні позначення та їх використання на туристичній карті. Основні типи туристичних умовних знаків.

Тема лекційного заняття 7. Знакування туристичних маршрутів на місцевості.

Класифікація туристичних маршрутів. Класифікація туристичних знаків. Туристичне маркування. Ази орієнтування на місцевості та їх використання в практиці організації туристичних мандрівок.

Модуль 2. Туристичні ресурси України.

Тема лекційного заняття 1. Загальна характеристика туристичних ресурсів України.

Адміністративно-територіальний та історико-географічний поділ України. Вплив природних та соціально-економічних чинників на поділ України і розвиток туристичної галузі. Територіально-туристична система районування. Історико-культурний потенціал України як основа розвитку пізнавального туризму.

Тема лекційного заняття 2. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України.

Наукова сутність та суспільне значення рекреації у природному середовищі. Потенціал природних краєзнавчо-туристичних ресурсів України. Історія заповідної справи в Україні та поняття про державний природно-заповідний фонд. Класифікація об'єктів природно-заповідного фонду України. Особливості природно-заповідного фонду Карпатського регіону.

Тема лекційного заняття 3. Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти.

Стан краєзнавчої вивченості замків і фортець України. Класифікація оборонних споруд. Законодавство України про охорону культурної спадщини. Характеристика видатних пам'яток фортифікаційного зодчества України. Використання замків і фортець у туризмі.

Тема лекційного заняття 4. Курортні ресурси України.

Природні умови формування бальнеологічних ресурсів України. Історія вивчення та використання мінеральних вод і лікувальних грязей в оздоровчих цілях. Класифікація курортів України. Географія населених пунктів України, віднесених до курортних.

Тема лекційного заняття 5. Організація використання печер для цілей туризму.

Печери як об'єкт краєзнавства. Історія вивчення печер України. Печери України як пам'ятки природи. Використання карстових печер для спелеотуризму, спелеотерапії та інших цілей.

Тема лекційного заняття 6. Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності.

Музеї - державні та громадські установи, що займаються краєзнавчо-освітньою діяльністю. Роль музеїв у розвитку суспільства. Класифікація музеїв України. Визначні музеї України. Львів - місто-музей і місто музеїв.

Тема лекційного заняття 7. Найвідоміші історичні села України та їхні пам'ятки.

Історичні села Правобережжя (Київщина, Волинь, Поділля). Історичні села Лівобережжя (Чернігівщина, Полтавщина). Історичні села Слобожанщини (Харківщина, Сумщина). Історичні села Західної України (Галичина, Львівщина, Івано-Франківщина, Буковина, Закарпаття). Історичні села Південної України.

Тема лекційного заняття 8. Національні історико-культурні заповідники Києва.

Національний заповідник "Софія Київська". Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Державний історико-архітектурний заповідник "Стародавній Київ". Державний історико-меморіальний заповідник "Лук'янівське кладовище". Державний історико-меморіальний заповідник "Биківнянські могили", селище Биківня.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Основні засади туристичного краєзнавства.												
Тема 1. Становлення та розвиток краєзнавства в Україні.	12	2	2			8						
Тема 2. Особливості розбудови краєзнавства на Західноукраїнських землях.	12	2	2			8						
Тема 3. Туристичне краєзнавство України: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади.	12	2	2			8						
Тема 4. Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства.	13	2	2			9						
Тема 5. Туристична карта.	13	2	2			9						
Тема 6. Легенди туристичної карти.	13	2	2			9						
Тема 7. Знакування туристичних маршрутів на місцевості.	13	2	2			9						
Разом за змістовим модулем І	88	14	14			60						
Модуль 2. Туристичні ресурси України.												
Тема 1. Загальна характеристика туристичних ресурсів України.	11	2	2			7						
Тема 2. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України.	11	2	2			7						
Тема 3. Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти.	11	2	2			7						
Тема 4. Курортні ресурси України.	11	2	2			7						
Тема 5. Організація використання печер для цілей туризму.	12	2	2			8						

Тема 6. Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності.	12	2	2			8						
Тема 7. Найвідоміші історичні села України та їхні пам'ятки.	12	2	2			8						
Тема 8. Національні історико-культурні заповідники Києва.	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 2	92	16	16			60						
Усього годин	180	30	30			120						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення та розвиток краєзнавства в Україні	2
2	Особливості розбудови краєзнавства на Західноукраїнських землях	2
3	Туристичне краєзнавство України: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади	2
4	Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства	2
5	Туристична карта	2
6	Легенди туристичної карти	2
7	Знакування туристичних маршрутів на місцевості	2
8	Загальна характеристика туристичних ресурсів України	2
9	Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України	2
10	Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти	2
11	Курортні ресурси України	2
12	Організація використання печер для цілей туризму	2
13	Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності	2
14	Найвідоміші історичні села України та їхні пам'ятки	2
15	Національні історико-культурні заповідники Києва	2

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення та розвиток краєзнавства в Україні	8
2	Особливості розбудови краєзнавства на Західноукраїнських землях	8
3	Туристичне краєзнавство України: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади	8
4	Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства	9

5	Туристична карта	9
6	Легенди туристичної карти	9
7	Знакування туристичних маршрутів на місцевості	9
8	Загальна характеристика туристичних ресурсів України	7
9	Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України	7
10	Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти	7
11	Курортні ресурси України	7
12	Організація використання печер для цілей туризму	8
13	Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності	8
14	Найвідоміші історичні села України та їхні пам'ятки	8
15	Національні історико-культурні заповідники Києва	8
	Разом	120

7. Індивідуальні завдання

I. Київ - туристичний центр світового значення

1. Природно-рекреаційні та інфраструктурні ресурси Києва.
2. Історико-культурні ресурси Києва:
 - 2.1. Виникнення і ранній розвиток міста.
 - 2.2. Київ у XIII-XVIII ст.
 - 2.3. Київ у XIX ст.
 - 2.4. Київ XX ст.

II. Туристичні ресурси Правобережної України

1. Туристичні ресурси історичної Київщини:
 - 1.1. Київська область.
 - 1.2. Черкаська область.
2. Туристичні ресурси історичної Волині:
 - 2.1. Волинська область.
 - 2.2. Житомирська область.
 - 2.3. Рівненська область.
3. Туристичні ресурси історичного Поділля:
 - 3.1. Вінницька область.
 - 3.2. Тернопільська область.
 - 3.3. Хмельницька область.

III. Туристичні ресурси Лівобережної України:

1. Туристичні ресурси Чернігівської області.
2. Туристичні ресурси Полтавщини.

IV. Туристичні ресурси Слобожанщини:

1. Харківська область.
2. Сумська область.

V. Туристичні ресурси Західної України.

1. Туристичні ресурси історичної Галичини:
 - 1.1. Львівська область.
 - 1.2. Івано-Франківська область.
2. Туристичні ресурси Буковини.
3. Туристичні ресурси Закарпаття.

VI. Туристичні ресурси Степової (Південної) України:

1. Одеська область.
2. Миколаївська область.
3. Херсонська область.
4. Запорізька область.
5. Донецька область.
6. Луганська область.
7. Дніпропетровська область.
8. Кіровоградська область.

VII. Туристичні ресурси Криму.

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовувалися різноманітні форми та методи роботи: читання лекцій, проведення семінарських занять, передіспитових консультацій та іспитів, письмовий контроль у формі тестування, організація самостійної роботи студентів, керівництво та контроль за виконанням індивідуальних творчих завдань, рецензування написаних студентами рефератів, заохочення студентів до дискусій з проблемних питань, що виносяться на розгляд в плані практичних занять, відвідування музеїв м. Києва тощо.

9. Форми контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу.

При вивченні навчальної дисципліни використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, рубіжний, підсумковий та відстрочений.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням предмету з метою визначення рівня підготовки студентів з відповідних дисциплін, які формують базу для його опанування. Вхідний контроль проводиться на першому занятті по питаннях, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати вхідного контролю враховують при коригуванні завдань для самостійної роботи студентів.

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки

студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за змістовими модулями.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі комп'ютерного тестування.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному модульному контролі.

Рубіжний модульний контроль – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Рубіжний модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з **"Положенням про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України"**.

У НУБіП України використовується рейтингова форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (модуля) з певної дисципліни. Її результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки.

Рейтингове оцінювання знань студентів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд із нею. Воно робить систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній самостійній роботі студентів протягом усього періоду навчання, забезпечує здорову конкуренцію між студентами у навчанні, сприяє виявленню і розвитку творчих здібностей студентів.

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та тестуванні тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного та рубіжного модульного контролю.

Іспит – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного модульного контролю та підсумкової атестації)

За рівнем виділяють такі види контролю: самоконтроль, кафедральний, факультетський, ректорський та міністерський.

Самоконтроль при вивченні дисципліни призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу. З цією метою у робочій програмі навчальної дисципліни передбачаються питання для самоконтролю.

10.Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні питання

1. Витоки краєзнавство в Україні: описовий етап.
2. Зародження наукового краєзнавства в Україні.
3. Становлення українського краєзнавства.
- 4.Організація краєзнавства в Україні у 20-30-ті рр. XX століття.
5. Витоки галицького краєзнавства.
6. Розвиток народознавчого краєзнавства.
7. Становлення галицького краєзнавства у другій половині XIX- на початку XX століття.
8. Розвиток галицького краєзнавства у міжвоєнний період.
- 9.Краєзнавство Галичини у роки Другої світової війни.
10. Туристичне краєзнавство України: сутність, об'єкт, предмет, теоретико-методологічні засади.
11. Зародження і розвиток спеціальної туристичної картографії
12. Сучасний стан туристичної картографії в Україні.
13. Туристична карта: мета, вимоги до туристичної карти.
14. Класифікація туристичних карт.
15. Знакування туристичних маршрутів на місцевості.
16. Загальна характеристика туристичних ресурсів України.
17. Природні туристично-краєзнавчі маршрути.
18. Фортеці, замки, монастирі як краєзнавчо-туристичні маршрути.
19. Курортні ресурси України.
20. Організація використання печер для цілей туризму.
- 21.Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності.

Тестові завдання

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ОКР «Бакалавр» Спеціальність «Туризм»	Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук 20__–20__ н.р.	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни туристичне краєзнавство	Затверджую Зав. кафедри _____ Білан С.О. «__» _____ 20__ р.
---	---	---	---

Екзаменаційні запитання

(максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне з двох питань)

1. Витоки краєзнавства в Україні: описовий етап

2. Опис туристичного об'єкта з використанням літературного, описового, статистичного, картографічного методів дослідження (за вибором студента).

Тестові завдання різних типів

(максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)

Завдання 1. Стихійно-описовий етап розвитку краєзнавства охоплює період:	
1	Від початку ХУІІІ століття до середини ХІХ ст.
2	Остання третина ХІХ – початок ХХ століття
3	Від 20-30 рр. ХХ століття – до сьогодення
4	140 тис. років тому- до ХУІІІ століття

Завдання 2. Мандрівництво - це наш народний спорт-так охарактеризував розвиток туристики:	
1	Іван Франко
2	Едвард Жарський
3	Петро Тронько
4	Микола Пістун

Завдання 3. Музей - це	
1	порожнина у верхніх шарах земної кори
2	наука про Землю
3	рекреаційно-туристичний комплекс
4	культурно-освітній та науково-дослідний заклад

Завдання 4. Жупанський Я.І. та Круль В.П. розглядають національне краєзнавство як тримірну модель:	
1	простір
2	космос
3	час
4	соціум

Завдання 5. Найбільші печери України Тернопільщини:	
1	Оптимістична
2	Попелюшка
3	Озерна
4	Буковинка
5	Кришталева

Завдання 6. Визначте функції фортець і замків	
1	Лікувально-профілактична
2	Охорона незалежності держави чи певної території
3	Композиційні центри міст
4	Транспортні торговельні центри

Завдання 7. Встановіть відповідність:	
а) система спеціальних умовних позначень для розмітки туристичних маршрутів	1) спелеологія
б) подорож підземними лабіринтами	2) спелеотерапія
в) використання мікроклімату печер, шахт для лікування ряду захворювань	3) спелеотуризм
г) вивчає походження, розвиток, геологічні, гідрогеологічні та мікрокліматичні особливості печер	4) туристичне маркування

Завдання 8. Встановіть відповідність:	
а) курорт	1) побудоване в картографічній проекції зменшене зображення земної поверхні
б) карта	2) освоєна природна територія на землях оздоровчого призначення
в) масштаб	3) картографічне узагальнення
г) генералізація	4) ступінь зменшення об'єктів при зображенні їх на площині
д) туристичне знакування	5) система спеціальних умовних позначень на місцевості

Завдання 9. Визначте послідовність розвитку краєзнавства на Західноукраїнських землях:	
1	Краєзнавство Галичини у роки Другої світової війни
2	просвітництво
3	Галицьке краєзнавство у міжвоєнний період
4	діяльність «Руської Трійці»
5	діяльність Товариства «Просвіта»

Завдання 10. Визначте послідовність періодів розвитку краєзнавства в Україні:	
1	Експедиційний
2	Статистичний
3	Античний
4	Середньовічний
5	Анкетно-описовий

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» :

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

12. Методичне забезпечення

З урахуванням новітніх наукових здобутків, а також вимог модульно-рейтингової системи у 2019 р. підготовлено Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Туристичне краєзнавство»

13. Рекомендована література

Базова

1. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2003. 352 с.
2. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. За редакцією проф. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. 575 с.
3. Роглев Х.Й., Бошицький Ю.Л., Голубаха І.А., Мунін Г.Б. Легендарні села України. -К.: Книга, 2009. 256 с.

Допоміжна

1. Абетка української політики: Довідник /Авт.- упоряд. М. Томенко. К.: Смолоскип, 2000.
2. Андриевский Н.Ю. Одесса: Путеводитель-справочник. Одесса, 1984.
3. Анисимов А. Л. Скорбное бесчувствие. К., 1992.
4. Атлас Винницкой области. М., 1985.
5. Багалій Д.І. Історія Слобідської України. - Харків, 1990.
6. Багалеї Д.И., Миллер Д.П. История города Харькова за 250 лет его существования / с 1655 по 1905 гг./.-Харьков, 1905.
7. Барановская Г.И. Туристу о Закарпатье: Путеводитель. - Ужгород, 1986.
8. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. - К., 2001.
9. Белашов В. Глухов - забытая столица гетманской Украины. - К., 1992.

10. Белоус А.Г. Улицы Одессы: Путеводитель-справочник. -Одесса, 1987.
11. Бойко М.Ф. Растительный мир Херсонской области: Научно-популярный очерк. - Симферополь, 1987.
12. Бондаренко БА. Каменная летопись: архитектурные памятники - Харьковщины.- Харьков, 1972.
13. Бурдейний П.А. Вінницька область: Географічний нарис. - К., 1967.
14. Вечерський В. Максим Березовський і гетьман. - К., 1995.
15. Вечерський В. Путивль. -К., 1992.
16. Виборний П.М. Миколаївщина: Путівник по пам'ятних місцях. - Одеса, 1970.
17. Вирлич А.Є. Памятники природы Херсонской области. -Симферополь, 1984.
18. Вихрущ В. Тернопільщина. - К., 1983.
19. Віроцький ВД. Храми Чернігова. - К.: Техніка, 1998.
20. Воронцова О. Лаврські печери. - К., 2000.
21. Все о Крыме. - Харьков, 1998.
22. Все про Україну: 2-х т. - К., 1998.
23. Географічна енциклопедія України: У 3-х т. - К., 1989-1993.
24. Геренчук К.І. Природа Закарпатської області. - Львів, 1981.
25. Гладиш К.В., Цирульник Ю.З. Полтава. Пам'ятники єврейської культури. - Полтава, 1995.
26. Гладыш К.В. Архитектура и памятники Полтавщины. -Харьков, 1982.
27. Грищук Б.А. Хмельницький: Путівник. - Львів, 1989.
28. Гуменюк С.К Туристські маршрути Хмельниччини: Путівник. - Львів, 1983.
29. Давиденко Я.І. Мальовнича Полтавщина : Путівник по заповідниках і пам'ятках природи. -Харків, 1982.
30. Дублянський В.Н. Пещеры Крыма. - Симферополь, 1977.
31. Дятлов СЕ. Одесские лиманы: Краеведческие очерки. -Одесса, 1980.
32. Ена В.Г. Заповедные ландшафты Крыма: Справочник. -Симферополь, 1989.
33. Заика В.Е. Черное море. - Симферополь, 1976.
34. Заповедная природа Донбасса: Путеводитель. - Донецк, 1987.
35. Заповедники Украины и Молдавии. - М., 1987.
36. Заповідна краса Полтавщини. - Полтава, 1996.
37. Заповідники і національні природні парки України. -К, 1999.
38. Нальчицький М. Київ. Верхнє місто: Путівник - К.,1998.
39. Кальницький М.Б, Григорук А.А. Прогулка по Києву: Путеводитель. - К., 2002.
40. Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України: У 3-х т. - К: Держстандарт України, 1997.
41. Климат Одессы. - Л., 1986.
42. Колесник А.М. Туристскими тропами Николаевщины: Путеводитель. - Одесса, 1987.

43. Коротун ІМ. Природні ресурси України: Навч. пос. -Рівне, 2000.
44. Крикун Е. Архитектурные памятники Крыма. - Симферополь, 1977.
45. Крым. Природа: Справочное издание. - Симферополь, 1988.
46. Курорти Закарпаття. - К., 1985.
47. Курорты Одессы: Справочник. - Одесса, 1976.
48. Лавренюк В.А. Тернопільщина туристська: Путівник, -Львів, 1983.
49. Лапко М.В. Дніпропетровська область: Географічний нарис. - К, 1967.
50. Левицький В.І. Заповідні місця Кіровоградщини: Путівник. - Дніпропетровськ, 1984.
51. Майорчик В.Л., Рубан В.И. Восемь путешествий по Полтавщине: Путеводитель. - Харьков, 1984.
52. Матівос Ю.М. Туристські маршрути Кіровоградщини: Путівник. - Дніпропетровськ, 1978.
53. Муранов О.П. У світі водоспадів. (Легенди і правда про водоспади світу).- К, 1979.
54. Некрасов Э.А. По Южному Бугу: Путеводитель. - Одесса, 1976.
55. Нижура А "Пещерные города" Крыма. - Симферополь, 1971.
56. Пам'ятки природи Тернопільщини: Ілюстрований нарис. - Львів, 1977.
57. Полтавщина: Енциклопедичний довідник / За ред. А.В.Кудрицького.- К: УЕ, 1992.
58. Полтавщина туристська: Путівник. - Харків, 1982.
- 59 Полтавська область: природа, населення, господарство: Географічний та історико-економічний нарис. - Полтава, 1998.
60. Природа Одесской области. - К., 1979.
61. Природа Тернопільської області. - Львів, 1979.
62. Природа Івано-Франківської області. - Львів, 1973.
63. Природа Львівської області. - Львів, 1972.
64. Природні багатства Закарпаття. - Ужгород, 1985.
65. Природные национальные парки Украины. - Львов, 1987.
66. Природно-заповідний фонд української РСР: Реєстр-довідник заповідних об'єктів. - К., 1986.
67. Пушик С.Г. Івано-Франківщина. - К. -1984.
68. Репресоване краєзнавство (20-30-і рр.). - К., 1990.
69. Рыбаков М. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. - К, 1997.
70. Родичкин И.Д. Сады, парки и заповедники Украинской ССР. Заповедная природа. - К., 1985.
71. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. - Львів, 1998.
72. Симоненко В.Д. Очерки о природеДонбасса. - Донецк, 1977.
73. Ситкарева О. Киевская крепость XVIII - XIX вв. -К.,1997.
74. Слюсарев АЛ. Природа Донбасса: Научно-популярные очерки. - Донецк, 1983.
75. Слюсарський АТ Слобідська Україна: Історичний нарис XVII-XVIII ст. - Харків, 1954.

76. Справочник по заповедному делу. - К, 1988.
77. Степаненко А.Г. Вінниччина. - К., 1985.
78. Стогний Н.П. Запорожская область. Природа и хозяйство. - Запорожье, 1963.
79. Сушко КМ. Заповедное Запорожье: Путеводитель. -Днепропетровск, 1981.
80. Топонімічний словник Харківщини. - Харків, 1991.
81. Торохтин М.Д. Здравницы Карпат: Путеводитель-справочник.- Ужгород, 1975.
82. Тронько П.Т. Краєзнавство у відродженні духовності і культури. Досвід. Проблеми. Перспективи. - К, 1994.
83. Українська РСР. Адміністративно-територіальний устрій .- К, 1987.
84. Украинские Карпаты. Природа. - К, 1988.
85. Школьный В. Чернігів. - К.: Мистецтво, 1990.
86. Чернігівщина: Енциклопедичний ^ довідник / За ред, А.В.Кудрыцького. - К.: Українська Радянська Енциклопедія, 1990.
87. Юрківський В.М. Країни світу: Довідник. - К.,1999.
88. Янко М.Т. Топонімічний словник України: Словник -довідник. - К: Знання, 1998.

Інформаційні ресурси

1. http://tourlib.net/books_ukr/pankova.htm.
2. http://tourlib.net/books_ukr/petranivsky.htm.
3. http://tourlib.net/books_ukr/sela.htm.
4. www.castles.com.ua.
5. <http://tourlib.net/zamki.htm>.

